

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému **E. M.** pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014 na neverejnom zasadnutí 29. mája 2014 v Bratislave o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného **E. M.** vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014 sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský prokurátor v Trenčíne podal 10. marca 2014 na Okresný súd Piešťany obžalobu na **E. M.** pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti **I. s.r.o. P.** v úmysle obohatiť sa na úkor tejto spoločnosti a ďalšieho spoločníka **V. Š.**, nar. **X.X.X.**, v rozpore s ustanovením § 135 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, záujmami spoločnosti **I. s.r.o. P.** a za situácie, že daná spoločnosť evidovala voči rôznym veriteľom celkové záväzky najmenej v sume 102.083,95,- eur, dňa 26.júna 2012 v Piešťanoch, bez vedomia druhého spoločníka **V. Š.** uzatvoril pre spoločnosť **I. s.r.o. Piešťany** nevýhodnú úverovú zmluvu č. 3/12 so spoločnosťou **O. s.r.o. B.**, zastúpenej

konateľom Ľ. K. na sumu 400.000,- eur, splatnú v celkovej výške do 26.12.2012, ktorú obvinený Ľ. M. zároveň zabezpečil záložným právom k nehnuteľnostiam patriacim spoločnosti I. s.r.o. P., evidovaným v katastrálnom území Piešťany, zapísaných na LV č. X., ktorých hodnota bola najmenej 602.000,- eur, ku ktorým sa viazalo prednostné záložné právo T., a.s. B. z titulu poskytnutého hypotekárneho úveru v tom období nesplatenej výške najmenej 247.000,- eur a obvinený Ľ. M. z takto získanej sumy čiastku 391.922,77,- eur použil nie pre chod a ekonomickú činnosť spoločnosti I. s.r.o. P., ale pre vlastnú potrebu, a to najmä poskytnutím si dňa 25.07.2012 súkromnej pôžičky pre seba ako fyzickú osobu v sume 350.000,- eur, ktorá bola v celej výške splatná až ku dňu 31.12.2017, pričom v dôsledku takéhoto postupu bola výrazne ohrozená schopnosť spoločnosti I. s.r.o. P. plniť záväzky voči bankovým a ostatným veriteľom, na základe čoho už dňa 27.09.2012 došlo k predčasnej splatnosti úverovej zmluvy č. 3/12 zo dňa 26.06.2012 na sumu 406.000,- eur v prospech spoločnosti O. s.r.o. B., čo obvinený Ľ. M. písomným uznaním záväzku dňa 27.09.2012 akceptoval a následne napriek tomu, že bol dňa 04.10.2012 na valnom zhromaždení odvolaný z funkcie konateľa, dňa 8. októbra 2012 v Piešťanoch bez vedomia a súhlasu druhého spoločníka V. Š. previedol na základe kúpnej zmluvy na spoločnosť K. I. s.r.o. P., zastúpenej konateľom

V. J., ktorá bola ekonomickými a finančnými aktivitami prepojená so spoločnosťou O. s.r.o. B., nehnuteľnosti spoločnosti I. s.r.o. P., zapísané na LV č. X. za sumu 630.000,- eur, pričom kúpna cena spoločnosti I. s.r.o. P. uhradená nebola a v dôsledku predaja nehnuteľnosti sa spoločnosť I. s.r.o. P. dostala do stavu, že nie je schopná plniť svoje záväzky voči veriteľom, v dôsledku čoho bola konaním obvineného Ľ. M. spoločnosti I. s.r.o. spôsobená celková škoda v sume 774.925,84,- eur.

Trestná vec obžalovaného bola pomocou technických prostriedkov pridelená na prejednanie a rozhodnutie do oddelenia sudkyne JUDr. Pavlíny Krajčírovej pod sp. zn. 1 T 31/2014.

Dňa 24. marca 2014 boli okresnému súdu prostredníctvom obhajcu obžalovaného doručené námietky zaujatosti podľa § 31 ods. 1 Tr. por. voči sudcom Okresného súdu Piešťany a sudcom Krajského súdu v Trnave. V rámci dôvodov uviedol, že v predmetnej trestnej veci sa 3. mája 2013 konal výsluch svedka Ing. V. Š., z ktorého vyplynulo, že námestník krajského prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava pre trestný úsek – JUDr. Martin Javorka je v príbuzenskom pomere s V. Š. (majoritným spoločníkom

spoločnosti I. s.r.o.), M. Š. (konateľom spoločnosti I. s.r.o.) a Ing. V. Š. (svedkom a účtovníkom spoločnosti I. s.r.o.). Medzi uvedeným osobami preukázateľne existuje príbuzenský pomer, na základe ktorého možno mať dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti Krajskej prokuratúry v Trnave, resp. všetkých jej prokurátorov. V súvislosti s tým bol na základe jeho námietky zaujatosti vydaný 17. júna 2013 príkaz Generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp.zn. IV/3 GPt 127/13-6 podľa § 201 ods. 6 písm. a/ Tr. por. s použitím § 23 ods. 1 Tr. por., ktorým bola trestná vec vedená pod sp. zn. Kv 32/13 odňatá Krajskej prokuratúre Trnava a prikázaná na ďalšie konanie Krajskej prokuratúre Trenčín.

Prokurátor JUDr. Martin Javorka je manželom JUDr. Beáty Javorkovej, sudkyne trestného úseku Okresného súdu Piešťany, na ktorom bola podaná obžaloba. Vec síce napadla do oddelenia JUDr. Pavlíny Krajčírovej, avšak na uvedenom súde sú na trestnom úseku iba dve sudkyne, a preto pre ich vzájomné kolegiálne vzťahy, je daný dôvod pre vznesenie námietky zaujatosti okresného súdu a následne i Krajského súdu v Trnave. Záverom podania navrhol námietke vyhovieť a rozhodnúť, že sudcovia oboch súdov sú vylúčení z úkonov trestného konania v jeho trestnej veci a prijať príslušné zákonné opatrenia.

Príslušná predsedníčka senátu vo svojom vyjadrení (č.l. 1759) k vzneseným námietkam obžalovaného uviedla, že z dôvodov objektívnosti by bolo vhodné trestnú vec obžalovaného odňať a prikázať inému súdu na rozhodnutie. Zároveň zabezpečila vyjadrenie ostatných sudcov okresného súdu (č.l. 1760 – 1761), z ktorých iba JUDr. Beáta Javorková prehlásila, že sa cíti vo veci zaujatá.

Predsedníčka Okresného súdu Piešťany predložila spisový materiál spolu s vyjadreniami sudcov Krajskému súdu v Trnave, ktorého predseda zabezpečil vyjadrenie sudcov (č.l. 1767 – 1774) a následne predložil predmetnú trestnú vec 22. mája 2014 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorého príslušnosť ako delegujúceho súdu vyplýva z ustanovenia § 23 ods. 1 veta druhá Tr. por., preskúmal návrh obžalovaného na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a jej prikázanie inému príslušnému súdu, ako aj

obsah súdneho spisu a dospel k záveru, že návrh obžalovaného nespĺňa zákonom požadované podmienky.

V prvom rade je potrebné uviesť, že na prerokovanie a rozhodnutie trestnej veci obžalovaného L. M. je príslušný Okresný súd Piešťany, ktorého vecná príslušnosť vyplýva z ustanovenia § 15 Tr. por. a miestna príslušnosť z ustanovenia § 17 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého stupňa je prípustné len za podmienok, že pre takýto procesný postup existujú dôležité dôvody. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného ustanovenia je potrebné považovať také okolnosti, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná. Dôležitými dôvodmi sú okolnosti, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci, dodržanie zásady ústnosti a bezprostrednosti, čo najrýchlejšie prerokovanie veci, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov a zabezpečia najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu. Námietku zaujatosti vznesenú procesnou stranou voči všetkým sudcom príslušného súdu považuje súdna prax za návrh na delegáciu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Z článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Preskúmaním spisového materiálu najvyšší súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Obžalovaný svoj návrh na odňatie veci a zaujatosti sudcov okresného súdu i krajského súdu založil na námietke, že námestník Krajskej prokuratúry v Trnave JUDr. Martin Javorka a jeho manželka sudkyňa príslušného okresného súdu JUDr. Beáta Javorková sú v príbuzenskom pomere s poškodenými

v predmetnej trestnej veci. Charakter týchto príbuzenských vzťahov bližšie necharakterizoval. V tomto smere sa odvolával na rozhodnutie generálneho prokurátora.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomerom k prejednáwanej veci treba rozumieť napríklad, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednávanou trestnou činnosťou. Pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých úkon sa priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

K osobnej zaujatosti sudcu môže dôjsť iba vtedy, ak je vzťah sudcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodnúť nestranne a nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok. Kolegiálne vzťahy, ktoré vyplývajú z výkonu funkcie sudcu nemôžu samé o sebe opodstatniť vylúčenie sudcu, hoci by išlo o vzťahy priateľské. Je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu, aby bol schopný nestranne rozhodnúť aj vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ku ktorým má uvedený vzťah. V posudzovanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, o trestnej veci obžalovaného má rozhodovať senát JUDr. Pavlíny Krajčírovej, u ktorej najvyšší súd nezistil žiadny zákonný dôvod pre jej vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecné záväzné predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prerokovať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v posudzovanej

veci neboli splnené. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani spomenuté rozhodnutie generálneho prokurátora, ktoré sa týkalo úkonov v prípravnom konaní a nie konania pred súdom.

Pokiaľ ide o návrh obžalovaného na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave, je potrebné uviesť, že trestné konanie sa nachádza v štádiu prvostupňového konania vedeného na Okresnom súde Piešťany, pričom krajský súd v súčasnosti nerozhoduje o žiadnom opravnom prostriedku, resp. inej otázke, na ktorú je podľa procesných predpisov príslušný konať. Preto námietku zaujatosti nemožno vzniesť do budúcnosti. Z toho dôvodu nie je možné rozhodovať o odňatí veci súdu na ktorom sa žiadne trestné konanie nevedie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie zákonných podmienok na vylúčenie zákonnej sudkyne a tým aj splnenie zákonných podmienok na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., a preto trestnú vec obžalovaného Ľ. M. Okresnému súdu Piešťany neodňal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29. mája 2014

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová